

Pradžia>Teisės aktai ir Teismo praktika>COVID-19 pandemijos poveikis teisingumo srityje>COVID-19 poveikis civilinėms ir bankroto byloms COVID-19 poveikis civilinėms ir bankroto byloms

Estija

1 COVID-19 poveikis civiliniam procesui

1.1 Civilinio proceso terminai

Su bendra informacija anglų kalba galima susipažinti vyriausybės [tinklalapyje](#).

Procesinius terminus kiekvienu konkrečiu atveju pratęsia teismai. Teismai atsižvelgę į proceso šalims dėl krizės tenkančią papildomą naštą, užduotis ar sunkumus.

Kadangi nėra galiojančių teisės aktų dėl terminų pratęsimo, teisėjai turi veiksmų laisvę ateityje nustatyti ilgesnius terminus arba pratęsti esamus terminus. Vis dėlto, siekiant užkirsti kelią COVID-19 viruso plitimui, šiuo tikslu vengiant fizinių žmonių kontaktų priežiūros įstaigose, sustabdyti **laikotarpiai ir terminai, kuriems psichikos ligomis sergantys asmenys guldomi** į psichiatrijos ligoninę arba apgyvendinami socialinės globos įstaigoje:

pratęstos laikinosios apsaugos atveju – tol, kol pasibaigs nepaprastoji padėtis;

apgyvendinimo atitinkamoje įstaigoje atveju – tol, kol pasibaigs nepaprastoji padėtis, ir iki dviejų mėnesių pasibaigus nepaprastajai padėčiai.

Tai nedaro poveikio pareigai nutraukti bet kokią apgyvendinimą atitinkamoje įstaigoje ir bet kokią taikomą laikinąją teisinę apsaugą po to, kai išnyksta išankstinės apgyvendinimo atitinkamoje įstaigoje sąlygos arba paaiškėja, kad šios išankstinės sąlygos nebuvo įvykdytos.

Prievolių teisės srityje šiuo metu nėra esminių pakeitimų. Teisingumo ministerija nagrinėja įvairias Estijos teisėje jau numatytas teises galimybes, kuriomis būtų galima pasinaudoti šiuo sunkiu metu. Daugiausia dėmesio skiriama teikiams paaiškinimams ir atsakymams į prašymus suteikti informacijos. Taip pat pateikta pasiūlymų iš dalies pakeisti tam tikras prievolių teisės srities normas, tačiau diskusijos šiuo klausimu tebevyksta.

1.2 Teismų sistemos organizavimas ir teisminės institucijos

Nepaprastoji padėtis nuo kovo 12 d. iki gegužės 17 d.

Siekiant didinti Teisingumo ministerijos, teismų, prokuratūrų ir kalėjimų pajėgumus rengti vaizdo konferencijas, sukurtos virtualios posėdžių salės. Šiuo sprendimu taip pat gali būti naudojamosi žodiniai bylos nagrinėjimui su proceso šalimis organizuoti. Be to, siekiant patenkinti padidėjusią paklausą teismo rūmuose ir kalėjimuose, į naujas vietas perkelta turima vaizdo konferencijų įranga.

Dėl teismo proceso nepadaryta jokių teisės aktų pakeitimų. Teismų administravimo taryba pateikė rekomendacijų. Pertvarkytas Estijos teismų darbas:

Teismo raštinių darbo laikas yra 9.00–13.00 val., o teismo rūmų – iki 14.00 val. darbo dienomis.

Kai įmanoma, bylos nagrinėjamos raštu per Teismų informacinę sistemą ir naudojantis skaitmenine teismo bylų taikomąja programa.

Skubūs posėdžiai rengiami ir bylos nagrinėjamos elektroninėmis ryšio priemonėmis. Jei tai neįmanoma, kiekvienu konkrečiu atveju teismas sprendžia, ar rengti posėdį arba nagrinėti bylą teisme. Skubiais gali būti laikomi šie atvejai: asmens apgyvendinimas uždaroje įstaigoje; vaiko atskyrimas nuo šeimos; globos suaugusiajam paskyrimas. Neskubiais atvejais teismas gali naudotis elektroninėmis ryšio priemonėmis (arba bet kuriomis kitomis būtinomis priemonėmis), tačiau bendra rekomendacija teismams yra atidėti teismo posėdį ir (arba) bylos nagrinėjimą.

Pagal civilinio proceso kodeksą teismas išimtiniais ir skubiais su vaikais susijusiais atvejais gali priimti preliminarų ir (arba) apsauginio pobūdžio nutartį vaiko neišklausęs – šia galimybe pasinaudojo daug teisėjų.

Rekomenduojama procesinius **dokumentus įteikti** e. rinkmenos forma ir elektroniniu paštu.

Notarų rūmai įgaliojo notarus imtis visų reikiamų priemonių, pavyzdžiui, naudotis nuotolinio tapatumo nustatymo paslauga „e-Notar“, kuria sudaromos sąlygos atlikti notarinius veiksmus naudojantis vaizdo tiltu – iki balandžio 6 d. nuotoliniu būdu buvo galima atlikti tik tam tikrų rūšių veiksmus (suteikti įgaliojimus, parduoti privačių ribotos atsakomybės bendrovių akcijas ir dar kelis veiksmus), tačiau nuo balandžio 6 d. nuotoliniu būdu nustatyti tapatumą galima atliekant beveik visų rūšių veiksmus, išskyrus santuokos sudarymą ir santuokos nutraukimą. Taigi naudojantis elektroninio tapatumo nustatymo paslaugomis, galima netgi parduoti arba perleisti nekilnojamąjį turtą. Tai bus įmanoma ir atšaukus nepaprastąją padėtį. **Estijos advokatūra** taip pat paragino savo narius dirbti nuotoliniu būdu ir naudotis visomis techninėmis ryšio priemonėmis, kad būtų toliau teikiamos teisinės konsultacijos. Ji taip pat pabrėžė būtinybę užtikrinti advokato ir kliento bendravimo konfidencialumą. Advokatūra taip pat pabrėžė, kad dėl nepaprastosios padėties nustatyti teisių apribojimai turi būti pagrįsti ir kad jie turėtų būti ginčijami, jeigu konkrečiu atveju to prireikia. Advokatai taip pat privalo greitai prisitaikyti prie darbo aplinkos pokyčių, būti lankstūs ir diegti inovacijas, taip pat užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama galimybėmis prašyti pratęsti terminus.

Antstolių ir bankroto administratorių rūmai taip pat paskelbė, kad antstoliai ir bankroto administratoriai pertvarkė savo darbo metodus, kad galėtų dirbti nuotoliniu būdu.

1.3 ES teisminis bendradarbiavimas

Nuo kovo 13 d. Estijos centrinė institucija dirba nuotoliniu būdu. **Informacija (pranešimai ir dokumentai) perduodama el. paštu** (civilinėse bylose ir daugeliu baudžiamųjų bylų atveju). Prireikus pasibaigus nepaprastajai padėčiai dokumentų originalai bus išsiųsti oro paštu.

2 Valstybėse narėse priimtos arba planuojamos priimti su nemokumu susijusios priemonės, apie kurias pranešta po pandemijos protrūkio

2.1 Esminės nemokumo priemonės ir priemonės poveikį darančios susijusios sutartys

2.1.1 Sustabdymas nemokumo atveju

2.1.1.1 Pareigos pateikti pareiškimą dėl nemokumo sustabdymas (skolininkai)

-

2.1.1.2 Skolininkų apsauga dėl kreditorių galimybės pateikti pareiškimą dėl nemokumo

-

2.1.2 Reikalavimų tenkinimo sustabdymas ir sutarties nutraukimo sustabdymas

2.1.2.1 Bendrieji ir (arba) specialieji reikalavimų tenkinimo ir (arba) tam tikrų rūšių reikalavimų tenkinimo moratoriumai

-

2.1.2.2 Sutarties nutraukimo sustabdymas (bendrosios ir (arba) specialiosios sutartys)

-

2.2 Civilinių, įskaitant nemokumo, teismo bylų sustabdymas ir procedūrų sustabdymas

-

2.3 Kitos nemokumo priemonės (pvz., susijusios su ieškiniais dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu, reorganizavimo planais, neoficialiais susitarimais ir kt.) Terminų, taikomų sandoriams, kurių lėšos gali būti susigrąžintos pateikus ieškinį dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu, sustabdymas du mėnesius po nepaprastosios padėties pabaigos.

Šiuo metu nagrinėjama, ar nemokumo srityje reikia **daugiau pakeitimų** (pvz., susijusių su reorganizavimo planais), kurie būtų palankūs siekiant įveikti krizę.

2.4 Susijusios ne nemokumo priemonės (mokėjimo atidėjimas, banko paskolos, socialinė apsauga, sveikatos draudimas, verslo subsidijos)

-

Paskutinis naujinimas: 26/10/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.